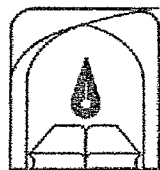

٤١٥٢٩

۱۳۸۱ / ۵ / ۲۵

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده هنر

رئیس هیات مدیره آموزش عالی ایران
موسسه عالی

پایان نامه کارشناسی ارشد شهرسازی

بررسی پیامدهای ضوابط و مقررات گذر بندی بر بافت ارگانیک

مسکونی

سهند لطفی

استاد راهنما:

دکتر محمدرضا پورجعفر

استاد مشاور:

دکتر مجتبی انصاری

۴۱۸۲۹

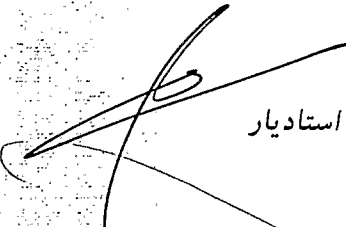

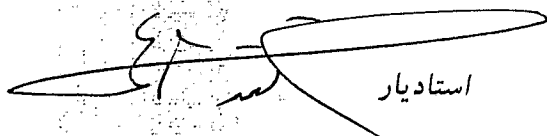
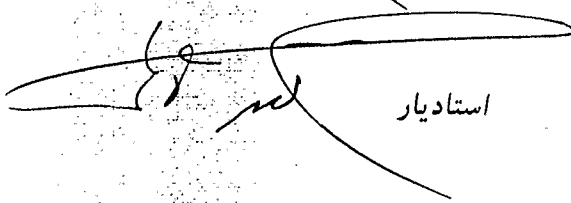

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه کلانم/ آقای سهند لطفی

تحت عنوان: بررسی پیامدهای ضوابط و مقررات گذربندی بر روی بافت ارگانیک مسکونی، مورد مطالعه، محله‌ای

در تهران

را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می‌کنند.

اعضای هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	دکتر محمدرضا پورجعفر	استادیار	
۲- استاد مشاور	دکتر مجتبی انصاری	استاد یار	
۳- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر علی اکبر تقوایی	استادیار	
۴- استاد ممتحن	دکتر علی اکبر تقوایی	استادیار	
۵- استاد ممتحن	مهندس اسکندر مختاری	مربی	

بسمه تعالی

وزارت آموزش عالی ایران
توسعه آموزش عالی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱ در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته شهرسازی است که در سال ۱۳۸۱ در دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم / جناب آقای دکتر پورحجفر، مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر انصاری و مشاوره سرکار خانم / جناب آقای دکتر _____ از آن دفاع شده است.

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵ دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶ اینجانب پهلوانی دانشجوی رشته شهرسازی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: پهلوانی

تاریخ و امضا: ۸۱/۳/۱

پهلوانی

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست؛

که هرچه بر سر ما می رود ارادت اوست.

تقدیم به او که به من سلامتی، سعه صدر و بردباری داد تا با همه خون دل و سختی که
خود می‌داند این کار را با اقل شرمساری به پایان برم ...
و تقدیم به همه عزیزانم.

سهند لطفی - بهار ۱۳۸۱

❖ در تهیه این پایان نامه از راهنمایی، کمک و دوستی هایی برخوردار بوده ام که قدردانی و تشکری شایسته آن در این مجال مختصر نمی‌گنجد.

❖ از آقای دکتر محمدرضا پورجعفر به خاطر راهنمایی های بزرگوارانه و حسن ظن همیشگی شان سپاسگزارم.

❖ از آقای دکتر مجتبی انصاری سپاسگزارم که با متانت و بلندنظری بسیار، راهنمایی و یاریم کردند.

❖ از آقای دکتر علی اکبر تقوائی که همیشه مرا مورد لطف و راهنمایی خود قرار داده اند تشکر می‌کنم.

❖ از آقای دکتر علی عسکری به خاطر ساختن دیدی متفاوت و بدیع در اندیشیدن شهرسازی سپاسگزارم.

❖ از آقای حمید سهیلی به خاطر نقش مشفقانه ای که در طی سال ها در شکل گیری ذهنیت و ایده هایم داشته اند، ممنون و سپاسگزارم.

❖ تشکر می‌کنم از آقای مهندس حمیدرضا سپهری که در مراحل اولیه کار مرا در به دست آوردن خطوط اصلی آن راهنمایی کردند.

❖ از آقای مهندس اسکندر مختاری به خاطر راهنمایی های ارزشمندشان و مشی متواضعانه شان در این همراهی سپاسگزارم.

❖ از آقای مهندس حسن پیگ زاده تشکر می‌کنم که از امکانات در اختیارشان، بی‌شائبه در اختیارم قرار دادند و مرا در تهیه و گردآوری اطلاعات و نقشه های اولیه بسیار مساعدت کردند.

❖ وبالآخره از هرکس که در این راه یاریم داد و در این مرحله آخر کار، حافظه در یادآوری همه آن بزرگواری، یاریم نمی‌دهد.

با ارادت بسیار

كوچك همه - سهند لطفی

چکیده :

بافت های قدیمی شهری میراث و هویت شهرها را می سازند. آنچه در هسته های مرکزی شهرها بعنوان بافت های ارگانیک می بینیم کم کم و در طول زمان شکل گرفته و به عنوان مجموعه ای که در آن کلیه ارزش های تاریخی، معماری و فرهنگی شهر گردهم آمده اند واجد ارزش است. ورود مدرنیسم به ایران با اجرای طرح های نسنجیده شهرسازی در دل بافت های قدیمی توأم بود. زمانی که "اتومبیل" به عنوان مظهر نوگرایی به طور جدی وارد صحنه شهری ایران گردید همزمان اولین قوانین و پروژه های شهری به تصویب رسید که راه را برای ورود این مظهر تجدد هموار نماید. ورود اتومبیل به درون بافت قدیمی بسیاری از قوت های این بافت مثل امنیت، حریمیت، آسایش، فرهنگ محله ای، ارزش های معماری و تاریخی، هماهنگی با اقلیم و... را از بین برد.

در مقاطع بعدی باز به الگوبرداری حساب نشده از طرح های غربی برای ساماندهی شهری شهر ایرانی برمی خوریم بدون توجه به این نکته که "موضع" و "موضوع" برنامه ریزی و طراحی و نیز نوع مسائلی که چنین راه حلی را در پی آورده است در کشور های مبداء چیز دیگری بوده. به این ترتیب اقدام به تهیه طرح های جامع و تفصیلی برای شهرها می شود. این طرح ها که تهیه آنها با دو دهه تاخیر نسبت به نمونه های غربی در ایران آغاز شد، تا زمان انقلاب بدون تغییر عمده ای ادامه می یابد و پس از انقلاب نیز عملاً فقط با تغییر یافتن عنوان طرح ها با همان محتوی تهیه می شود.

امروز هم در مواجهه با مسائل مربوط به گذربندی در بافت های قدیمی و ارگانیک تنها مرجع قانونی نقشه طرح تفصیلی می باشد. طرح های تفصیلی که فعلاً وجود دارد بدون انجام مطالعات کامل و واقعا "تفصیلی" و صرفاً برای ایجاد دسترسی های سواره در درون بافت شهری، به طور کلی اقدام به تعریض معابر و گذرها می نماید. این تعریض ها بدون در نظر گرفتن نوع بافت، بدنه ها و مشخصات و ارزشهای موجود در بافت های قدیمی به صورت تخریب و عقب نشستن از محور گذرها تعریف می شود و طرح تنها پلائی است شامل وضع موجود معابر که خیابان هایی عریض و هندسی بر آن تحمیل شده است. امروزه در برخورد با بافت تاریخی شهرها سعی در هرچه محدودتر ساختن حضور وسایل نقلیه موتوری و به خصوص اتومبیل های شخصی و تبدیل فضاهای تاریخی و معابر سنتی به مراکزی برای رفت و آمد پیاده و استفاده از وسایل سالم حمل و نقل مانند دوچرخه است. همچنین سعی می شود که سیستم های حمل و نقل عمومی راحت و مناسب برای جابجایی مردم در این قسمت از شهرها بکار گرفته شود. به هر صورت دیگر کسی فضاهای ارزشمند بافت قدیمی و کوچه های سنتی را برای عبور اتومبیل ها تخریب و تعریض نمی کند و حتی برنامه های مفصلی برای پاک کردن آثار ناشی از برنامه های ناموفق قبلی تهیه می شود.

نتیجه اینکه طرح ها و قوانین فعلی گذربندی که برای مداخله در بافت های قدیمی شهرهای ایران وجود دارد به جهت موازین شهرسازانه بسیار "تاریخ گذشته"، ناموفق و انتقاد برانگیزند. برای حل این مشکل به دو جنبه اصلی باید توجه شود: یکی تغییر در نوع قوانین و برنامه ها و طرح های مترتب بر آن و تجدید نظر در شیوه نگرش و برخورد با مسئله بافت قدیم و نیز تهیه طرح های ویژه برای این بافت ها و دیگر بازنگری در نظام تهیه و اجرای طرح ها. چرا که فرآیند تهیه و اجرا چنین طرح هایی با آنچه که تا به حال وجود داشته تفاوت دارد و نیازمند تعریف نقش های جدیدی است که در نظام فعلی خبری از آنها نیست.

واژه های کلیدی: بافت ارگانیک مسکونی، ارزش های بافت ارگانیک، طرح تفصیلی، طرح معاصر سازی بافت های قدیمی، New Urbanism، Neotraditional Urbanism، گذربندی، مدرنیسم.

♦ فهرست مطالب:

۱	مقدمه	۱
۴	تعریف مسأله و بیان اصلی تحقیق	۴
۵	سابقه و ضرورت انجام تحقیق	۵
۶	فرضیه ها	۶
۶	هدف ها	۶
۷	۱- فصل اول - بافت ارگانیك، بررسی مسأله از بعد جهانی	۷
۸	۱-۱- سیر تحول بافت ارگانیك در شهرها	۸
۸	۱-۱-۱- قرون وسطی	۸
۱۰	۱-۱-۱-۱- ثرم و عناصر شهرهای قرون وسطی	۱۰
۱۳	۱-۱-۲- دوران رنسانس	۱۳
۱۸	۱-۱-۳- انقلاب صنعتی و بروز ناپسامانی های شهری	۱۸
۱۹	۱-۱-۴- مدرنیسم، دوران آغاز شهرسازی به مفهوم جدید	۱۹
۲۰	۱-۱-۵- نمونه ای مشهور و پیشرو در ساماندهی شهری	۲۰
۲۴	۱-۱-۶- گذار از دوران مدرن	۲۴
۲۶	۱-۱-۷- اتومبیل مداری در طرح های مدرنیستی	۲۶
۲۸	۱-۱-۸- آمریکا و ضدشهرگرایی	۲۸
۳۱	۱-۱-۹- ورود به مرحله فرهنگ گرایی، پست مدرنیسم	۳۱
۳۵	۱-۱-۱۰- دوران پس از پست مدرن	۳۵
۳۶	۱-۲- دیدگاههای نو در گذر بندی و عبور و مرور در بافت های قدیمی	۳۶
	۱-۲-۱- معاصر سازی بافت های ارگانیك، به حداقل رساندن دسترسی	
۳۸	سواره	۳۸
۳۸	۱-۲-۱- بیان مسأله	۳۸
۳۹	۱-۲-۲- اهداف	۳۹
۳۹	۱-۲-۳- راه حل اصلی	۳۹
۴۰	۱-۲-۴- ملاحظات طراحی و برنامه ریزی	۴۰
۴۱	۱-۲-۴-۱- جایجایی در درون بافت	۴۱

- ۴۱-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ استفاده از قطار زیرزمینی شهری (مترو)..... ۴۱
- ۴۲-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ قطار سبک شهری و تراموا..... ۴۲
- ۴۳-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ جایجایی های محلی..... ۴۳
- ۴۴-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ جایجایی های ترکیبی..... ۴۴
- ۴۴-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ جایجایی های اضطراری..... ۴۴
- ۴۵-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ جایجایی کالا در درون بافت..... ۴۵
- ۴۶-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ پیش بینی پارکینگ..... ۴۶
- ۴۷-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ مراحل عملی انجام طرح..... ۴۷
- ۴۷-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ شناسایی گروههای مرتبط..... ۴۷
- ۴۸-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ جمع آوری داده ها و اطلاعات..... ۴۸
- ۴۸-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ شکل دادن به انگاره های اولیه طرح..... ۴۸
- ۴۸-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ استفاده از رسانه ها برای معرفی طرح و جذب همکاری..... ۴۸
- ۴۹-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ جذب همکاری مقامات محلی و سیاستمداران..... ۴۹
- ۵۰-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ مرحله بندی طرح..... ۵۰
- ۵۱-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ رایزنی مجدد..... ۵۱
- ۵۱-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ کارگاه طراحی..... ۵۱
- ۵۱-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ اجرای طرح..... ۵۱
- ۵۲-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ طرح تفصیلی اجرایی..... ۵۲
- ۵۳-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ خلاصه..... ۵۳
- ۵۴-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ آرایش فضایی جدید و New Urbanism..... ۵۴
- ۵۸-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ احیای بافت محله ای با دسترسی پیاده..... ۵۸
- ۶۰-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ آرام کردن ترافیک سواره..... ۶۰
- ۶۱-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ مکانیابی بوهینه ایستگاههای حمل و نقل عمومی..... ۶۱
- ۶۲-۱-۲-۱-۴-۱-۱-۱ مدیریت پارکینگ..... ۶۲
- ۶۳-۱-۳-۱-۴-۱-۱ مداخله فیزیکی در بافت های قدیمی و ارگانیک..... ۶۳
- ۶۶-۱-۳-۱-۴-۱-۱ فرانسه..... ۶۶
- ۶۶-۱-۳-۱-۴-۱-۱ شهر استراسبورگ..... ۶۶

۶۹	۱-۳-۱-۲- شهر نیس
۷۱	۱-۳-۱-۳- معاصر سازی يك بلوك شهری، Maubert در پاریس
۷۲	۱-۳-۲- انگلستان
۷۲	۱-۳-۴-۱- شهر یورك
۷۳	۱-۳-۲-۲- شهر بث
۷۵	۱-۴-۴- چكیده بحث و نتیجه گیری
۸۱	۲- فصل دوم - بافت های قدیمی در ایران، رویکردها و مسائل
۸۲	۲-۱-۱- شكل گیری شهر ایرانی
۸۳	۲-۲-۱- عمل شكل گیری بافت ارگانیک شهری در شهرهای ایرانی
۸۹	۲-۲-۱- انواع معابر
۹۱	۲-۲-۲- طبقه بندی معابر در شهرهای سنتی
۹۴	۲-۲-۳- شكل راهها
۹۵	۲-۳-۱- دوران اوج شکوفایی شهر سنتی ایران
۹۶	۲-۴-۱- دوران قاجار، عصر گذار به دوره معاصر
۹۷	۲-۴-۱- تغییرات کالبدی دوران گذار
۱۰۱	۲-۵-۱- دوران پهلوی اول، آغاز حضور مدرنیسم در عرصه شهر
۱۰۳	۲-۵-۱- مداخلات مدرنیستی در سطح پایتخت
۱۰۶	۲-۵-۲- نتایج حاصل از حضور مدرنیسم در بافت شهری
۱۱۰	۲-۵-۳- مدرنیسم و گذر بندی ها
۱۱۰	۲-۶-۱- دوران پهلوی دوم، آغاز برنامه ریزی
۱۱۹	۲-۷-۱- دوران پس از انقلاب اسلامی
۱۲۵	۲-۸-۱- طرح های شهری
۱۲۶	۲-۸-۱-۱- طرح های جامع
۱۲۹	۲-۸-۲- طرح های تفصیلی
۱۳۴	۲-۸-۳- طرح های توسعه و عمران و حوزه نفوذ
۱۳۶	۲-۸-۴- طرح های هادی
۱۳۷	۲-۸-۵- طرح های نوسازی و بهسازی بافت های فرسوده
۱۴۰	۲-۹-۱- نگرش ها و فرآیندهای برنامه ریزی، نقطه تفاوت

- ۱۴۱-۲-۹-۱- فرآیندهای برنامه ریزی، دیروز - امروز.....
- ۱۴۷-۲-۱۰-۱- ضوابط گذر بندی در طرح های تفصیلی، ملاک عمل - خشک، نامنصف.....
- ۱۵۶-۲-۱۱-۱- بافت ارگانیک مسکونی - حاصل نهایی بحث.....
- ۱۶۳-۳- فصل سوم - بررسی مسئله در محله ای با بافت ارگانیک.....
- ۱۶۳-۳-۱- نوع مطالعه موردی.....
- ۱۶۶-۳-۲- محله امامزاده قاسم - مورد مطالعه.....
- ۱۶۸-۳-۲-۱- هسته اولیه و روند توسعه تاریخی بافت.....
- ۱۷۲-۳-۲-۲- عمل انتخاب بافت مورد مطالعه.....
- ۱۷۴-۳-۳- مطالعه وضع موجود - مرحله جمع آوری اطلاعات.....
- ۱۷۴-۳-۳-۱- کاربری ها.....
- ۱۷۸-۳-۳-۲- شبکه معابر و گذر بندی های موجود.....
- ۱۸۴-۳-۳-۳- بافت موجود.....
- ۱۸۸-۳-۳-۴- فضاهای شهری موجود.....
- ۱۹۳-۳-۳-۵- پارکینگ و محل توقف اتومبیل ها.....
- ۱۹۴-۳-۳-۶- رفت و آمد عابرین پیاده.....
- ۱۹۴-۳-۳-۷- وضعیت ترافیک سواره.....
- ۱۹۵-۳-۳-۸- سطوح اشغال و تراکم های موجود.....
- ۱۹۹-۳-۳-۹- وضعیت کیفی و قدمت بناهای موجود.....
- ۱۹۹-۳-۳-۱- کیفیت بناها.....
- ۲۰۵-۳-۳-۲- مصالح ساختمانی به کار رفته.....
- ۲۰۶-۳-۳-۳- قدمت بناها.....
- ۲۱۰-۳-۳-۱۰- مالکیت ها.....
- ۲۱۴-۳-۳-۱۱- شبکه جمع آوری آبهای سطحی.....
- ۲۱۵-۳-۳-۱۲- دیدگاه های طرح جامع و تفصیلی در مورد بافت مورد مطالعه.....
- ۲۱۵-۳-۳-۱۲-۱- طرح جامع ۱۳۴۸.....
- ۲۱۶-۳-۳-۱۲-۲- طرح حفظ و ساماندهی.....
- ۲۱۷-۳-۳-۱۲-۳- طرح تفصیلی موجود.....
- ۲۲۷-۳-۴- نتیجه گیری از مطالعات وضع موجود.....

از انظار استادی این
تعمیرات

۲۳۴	۴- فصل چهارم - تجزیه و تحلیل مطالعات - ارائه طرح معاصر سازی بافت.....
۲۳۴	۴-۱- تاثیرات اعمال طرح تفصیلی موجود بر کالبد بافت ارگانیک.....
۲۳۴	۴-۱-۱- تعریض معابر و ایجاد گذرهای عریض هندسی.....
۲۴۲	۴-۱-۲- پذیرش وضع موجود برخی گذرها.....
۲۴۷	۴-۲- طرح معاصر سازی بافت قدیم - نگاهی نو به مسئله گذر بندی.....
۲۴۸	۴-۲-۱- انگاره های اولیه طرح.....
۲۴۸	۴-۲-۱-۱- تعیین محدوده طرح.....
۲۵۱	۴-۲-۱-۲- ارزش های موجود در بافت مورد مطالعه.....
۲۵۱	۴-۲-۱-۳- پیشنهاد روش هایی برای عبور و مرور در درون بافت.....
۲۵۲	۴-۲-۱-۴- مؤلفه ها و ابزار طراحی.....
۲۵۴	۴-۲-۲- ملاحظات نهایی و انگاره اصلی طرح.....
۲۵۶	۴-۲-۳- طرح پیشنهادی.....
۲۵۶	۴-۲-۳-۱- سنجش دسترسی پیاده برای ایجاد و ساماندهی یک فضای پیاده.....
۲۶۰	۴-۲-۳-۲- حمل و نقل در درون بافت.....
۲۶۳	۴-۲-۳-۳- مکان یابی ایستگاه های حمل و نقل عمومی.....
۲۶۴	۴-۲-۳-۴- محدود کردن دسترسی سواره - ایجاد پارکینگ.....
۲۷۰	۴-۲-۳-۵- حفظ فضاهای سبز موجود بافت.....
۲۷۱	۴-۲-۳-۶- تمرکز کاربری ها - طراحی مراکز محله.....
۲۷۵	۴-۲-۳-۷- حمل بار به درون بافت.....
۲۷۵	۴-۲-۳-۸- اصلاحات و تغییرات فیزیکی در گذر بندی های موجود.....
۲۸۹	۴-۲-۳-۹- طرح نهایی - Integrated Plan.....
۳۰۰	نتایج.....
۳۰۵	پیشنهادات.....
۳۰۸	فهرست منابع.....
۳۱۴	چکیده انگلیسی.....

♦ فهرست تصاویر:

❖ فصل اول

شماره و عنوان	شماره صفحه	منبع	توضیح
۱-۱- شهر Entrevaux	۱۰	نگارنده	---
۲-۱- ترکیب کالبدی شهر لوبک	۱۱	تاریخ شهر	ترسیم مجدد شده است
۳-۱- نمونه ای از طراحی رنسانس	۱۳	نگارنده	ویرایش و ترسیم روی عکس
۴-۱- هسته قرون وسطایی شهر نانسی	۱۵	تاریخ شکل شهر	ویرایش و ترسیم مجدد
۵-۱- محور شانزه لیزه	۱۶	نقشه شهر پاریس	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۶-۱- خیابان شانزه لیزه	۱۷	نگارنده	ویرایش و ترسیم روی عکس
۷-۱- نقشه هوسمان برای ساماندهی پاریس	۲۳	نگارنده	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۸-۱- نقشه چندگیر	۲۵	تجددگرایی، فراتجددگرایی و پس از آن در شهرسازی	ویرایش و ترسیم مجدد
۹-۱- طرح لانفان برای شهر واشنگتن	۲۹	تاریخ شکل شهر	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۰-۱- شکل آرایش همسایگی های نوسنتی	۳۰	CNU Org.	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۱-۱- عکس يك فضای پیاده	۳۷	نگارنده	---
۱۲-۱- شبکه متروی پاریس	۴۳	نقشه متروی شهر پاریس	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۳-۱- تاکسی ها و مینی-بوس های جدید	۴۴	Carfree Cities	---
۱۴-۱- حمل و نقل عمومی در هسته قدیمی شهر استراسبورگ	۴۶	نقشه حمل و نقل عمومی شهر استراسبورگ	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۵-۱- طرح تبدیل شهر لیون به مناطق پیاده	۵۲	Carfree Cities	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۱۶-۱- شعاع های دسترسی پیاده در واحدهای همسایگی جدید	۵۷	CNU Org.	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۱۷-۱- مراحل امکان سنجی دسترسی پیاده	۵۹	CNU Org.	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۱۸-۱- ابزارهای آرام کردن ترافیک سواره	۶۰	CNU Org.	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۱۹-۱- طرح جدید مرکز يك شهر دانشگاهی	۶۲	CNU Org.	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۲۰-۱- حفظ ساختار ارگانیک قرون وسطایی در شهرهای اروپا	۶۴	La Cote D'Azur	---
۲۱-۱- تراموا در شهر استراسبورگ	۶۶	Carfree Cities	---
۲۲-۱- طرح معاصر سازی هسته تاریخی شهر استراسبورگ	۶۷	نقشه شهر استراسبورگ	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۲۳-۱- بافت قرون وسطایی شهر	۶۹	نقشه شهر نیس	ویرایش و ترسیم روی

نقشه اصلی	نقشه اصلی	نقشه اصلی	نقشه اصلی
۲۴-۱- حمل و نقل عمومی در بافت قدیمی شهر نیس	۷۰	نقشه حمل و نقل عمومی شهر نیس	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۲۵-۱- بلوک شهری موبر در بافت مرکزی و قدیمی شهر پاریس	۷۱	نقشه شهر پاریس	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۲۶-۱- معاصر سازی بلوک شهری موبر	۷۱	طراحی دسترسی	ترسیم مجدد
۲۷-۱- عکسی از بافت قدیمی شهر نیس و تردد پیاده ها	۷۲	نگارنده	---

❖ فصل دوم

شماره و عنوان	شماره صفحه	منبع	توضیح
۱-۲- تهران عصر ناصری	۸۲	نقشه کرشیش در تهران پایتخت دویست ساله	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۲-۲- گذری در کاشان	۸۴	نگارنده	---
۳-۲- سلسله مراتب فضایی در بافت های ارگانیک شهر سنتی ایران	۸۸	اصول و روشهای طراحی شهری	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۴-۲- عکس هوایی از يك محله قدیمی	۸۹	طراحی شهری در بافت قدیم شهر یزد	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۵-۲- بافت ارگانیک شهر نائین	۹۳	اصول و روشهای طراحی شهری	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۶-۲- نقشه در الاخلاقه ناصری	۹۸	نقشه عبدالغفار در از شار تا شهر	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۷-۲- مقایسه میدان توپخانه با يك میدان اروپایی	۹۹	کتاب تهران جلد ۴ و آرشیو نگارنده	---
۸-۲- طرح ۱۳۱۰ همدان	۱۰۱	نقشه همدان در برنامه ریزی شهری در ایران	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۹-۲- ورود اتومبیل و کشف حجاب	۱۰۳	عکس های قدیم تهران	---
۱۰-۲- خیابان کثی های جدید تهران در دوره پهلوی اول	۱۰۴	کتاب تهران جلد ۴	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۱۱-۲- طرح ۱۳۱۶ تهران	۱۰۵	نقشه تهران به زبان فرانسه چاپ گیتاشناسی	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۲-۲- نخستین مقررات آلوده شدن نظمیته تهران	۱۰۶	تهران پایتخت دویست ساله	---
۱۳-۲- بافت ارگانیک محله بازار و خیابان کثی های جدید	۱۰۸	مجله اثر شماره ۴، ۳، ۲	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۱۴-۲- رواج مدرنیسم و نمود آن در شهر سازی تهران	۱۱۱	نقشه تهران به زبان فرانسه چاپ گیتاشناسی	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۵-۲- طرح جامع ۱۳۴۸ تهران	۱۱۷	نقشه طرح جامع ۴۸ تهران در تهران پایتخت ...	ویرایش و ترسیم روی نقشه اصلی
۱۶-۲- نمونه ای از طرح های تفصیلی موجود	۱۳۰	طرح تفصیلی محله امامزاده قاسم تهران	ترسیم مجدد و ویرایش
۱۷-۲- منطقه بندی سه گانه برای عرض معابر شهری در تهران	۱۴۸	ملاك عمل	ترسیم مجدد و ویرایش

۱۸-۲- سیستم متداول خیابان کشی های طرح تفصیلی	۱۵۲	اصول و روشهای طراحی شهری	ترسیم مجدد و ویرایش
۱۹-۲- سلسله مراتب معابر شهری در طرح های تفصیلی موجود	۱۵۳	مطالعات حمل و نقل در تهیه طرحهای تفصیلی	ویرایش و ترسیم روی تصویر اصلی
۲۰-۲- ارزش های موجود در بافت های قدیمی شهری (گذر امامزاده یحیی)	۱۵۷	نگارنده	---
۲۱-۲- تبعات ناخوشایند ورود عنان گسیخته اتومبیل به درون بافت های قدیمی (گذر امامزاده یحیی)		نگارنده	---

❖ فصل سوم

شماره و عنوان	شماره صفحه	منبع	توضیح
۱-۳- نمایی از گنبد و آستان امامزاده قاسم	۱۶۸	نگارنده	---
۲-۳- مقایسه عکس های هوایی سال های ۴۸،۳۵ و ۵۸ امامزاده قاسم	۱۶۹	عکسهای هوایی از سازمان نقشه برداری کشور	ترسیم روی تصویر اصلی
۳-۳- درهای دو خاتمه در بافت ارگاتیک	۱۷۰	نگارنده	---
۴-۳- بخش کوهپایه ای شمال آستان	۱۷۱	نگارنده	---
۵-۳- گوشه ای از بخش الحاقی	۱۷۲	نگارنده	---
۶-۳- ساختمانی قدیمی در میدان امامزاده قاسم	۱۷۳	نگارنده	---
۷-۳- يك گذر ارگاتیک و شیبدار	۱۷۸	نگارنده	---
۸-۳- کوچه وزیری	۱۷۹	نگارنده	---
۹-۳- خیابان مریم	۱۸۰	نگارنده	---
۱۰-۳- مدخل کوچه قادری از میدان	۱۸۲	نگارنده	---
۱۱-۳- دیوارهای چینه ای يك کوچه باغ	۱۸۴	نگارنده	---
۱۲-۳- گذری پله ای	۱۸۸	نگارنده	---
۱۳-۳- ایستگاه تاکسی در میدان امامزاده قاسم	۱۹۲	نگارنده	---
۱۴-۳- نمایی از میدان آبك	۱۹۳	نگارنده	---
۱۵-۳- توقف اتومبیل ها در میدان امامزاده قاسم	۱۹۴	نگارنده	---
۱۶-۳- يك کوچه باغ در درون بافت	۱۹۵	نگارنده	---
۱۷-۳- رستوران خیابان عرفانی	۱۹۷	نگارنده	---
۱۸-۳- نمایی از بخش الحاقی	۱۹۸	نگارنده	---
۱۹-۳- خانه ای قدیمی و متروك در دل بافت قدیمی محله	۲۰۰	نگارنده	---
۲۰-۳- ساختمان های جدیدالحداث محله	۲۱۰	نگارنده	---
۲۱-۳- دفع آبهای سطحی و کف سازی معابر درون بافت	۲۱۵	نگارنده	---